

Tutkimus- ja innovaationeuvosto

Kokous 1/2023

Aika: Keskiviikko 7.2.2023, klo 11.30- 13.00

Paikka: Sali 23, Säätytalo (Snellmaninkatu 9–11, Helsinki)

Osallistujat: tiede- ja kulttuuriministeri Petri Honkonen, pj.
opetusministeri Li Andersson
dekaani Peppi Karppinen, Oulun yliopisto
akatemiaprofessori Samuel Kaski, Aalto yliopisto
hallituksen puheenjohtaja Marjo Miettinen, Ensto Oy
partner Ilkka Kivimäki, Maki.vc
rehtori-toimitusjohtaja Vesa Taatila, Turun ammattikorkeakoulu
toimitusjohtaja Antti Vasara, VTT Oy
valtiosihteeri Henrik Haapajärvi, Valtioneuvoston kanslia
kansliapäällikkö Raimo Luoma, työ- ja elinkeinoministeriö
kansliapäällikkö Anita Lehikoinen, opetus- ja kulttuuriministeriö
pääjohtaja Paula Eerola, Suomen Akatemia
pääjohtaja Nina Kopola, Business Finland

erityisavustaja Klaara Tapper, opetus- ja kulttuuriministeriö
erityisavustaja Brita Brännbacka-Brunell, oikeusministeriö
erityisavustaja Tomi Nyström, ulkoministeriö
johtaja Erja Heikkinen, opetus- ja kulttuuriministeriö (TIN valmisteluverkosto)
opetusneuvos Riina Vuorento, opetus- ja kulttuuriministeriö (TIN valmisteluverkosto)
asiantuntija Anna Ylitalo, opetus- ja kulttuuriministeriö (TIN valmisteluverkosto)
teollisuusneuvos Maija Lönnqvist, työ- ja elinkeinoministeriö (siht.)
tiedeasiantuntija Antti Pelkonen, valtioneuvoston kanslia (siht.)
kansanedustaja Matias Mäkynen (kutsuttu asiantuntija)

PÖYTÄKIRJA

1. Kokouksen avaus

Tutkimus- ja innovaationeuvoston varapuheenjohtaja, tiede- ja kulttuuriministeri Petri Honkonen avasi kokouksen klo 11.33. Hän totesi, että vaalikausi on ollut menestys TKI-politiikassa. Tutkitun tiedon merkitys yhteiskunnassa on korostunut. Vaalikaudella on saavutettu parlamentaarinen sopu T&K-menojen neljän prosentin tavoitteesta ja siihen liittyvät T&K-rahoituslaki ja verokannustin ovat tulleet voimaan.

2. Asialistan hyväksyminen

Hyväksyttiin asialista esityksen mukaisesti.

3. Keskustelu valtion T&K-rahoituksen pitkäjänteisen suunnitelmaluonnoksen linjauksista

Parlamentaarisen TKI-työryhmän puheenjohtaja, kansanedustaja Matias Mäkynen esitteli työryhmän valmistelemaa T&K-rahoituksen monivuotista suunnitelmaa ja sen valmistelun tilannetta. Työryhmä viimeistelee parhaillaan suunnitelmaa. Suunnitelman luonnos oli tammikuussa sidosryhmien kommentoitavana otakantaa.fi-palvelussa. Kommentointikierrokseen osallistuminen oli hyvin aktiivista, ja palautetta antoi 88 tahoja. Tammikuussa työryhmä järjesti suunnitelmasta myös avoimen keskustelutilaisuuden. Mäkynen piti erittäin hyvänä, että TKI-toimijoiden kenttä on osallistunut vahvasti työryhmän työhön. Se on luonut pohjan, jolle työ on rakentunut. Työryhmän seuraava kokous on 15.2., ja tarkoitus on, että raportti voitaisiin julkaista 1.3.

Suunnitelman keskeinen tavoite on, että TKI-järjestelmä kehittyy kokonaisvaltaisesti. Suunnitelma pysyy strategisella ja yleisellä tasolla, eikä siinä oteta yksityiskohtaisesti kantaa esimerkiksi rahoituksen jakautumiseen. Sidosryhmien antamassa palautteessa korostui kolme näkökulmaa, joita tullaan raportissa vielä vahvistamaan: kansainvälisyyden merkitys, luovien ja mm. humanististen ja yhteiskuntatieteellisten alojen merkitys sekä perustutkimuksen ja osaamisen näkökulmat. Mäkynen kävi läpi suunnitelman pääsisältöjä ja työryhmän työn loppuvaiheen painotuksia. Raporttiluonnoksessa pyritään vielä mm. konkretisoimaan TKI-yhteistyön vahvistamista koskevia linjauksia. Lisäksi mm. kansallisia strategisia valintoja koskevaan osioon kytketään kestävyys siirtymän näkökulmaa vahvemmin mukaan ja arvioinnin mittareita tullaan vielä tarkastelemaan. Lisäksi hän nosti esille työryhmän kannan tutkimus- ja innovaationeuvoston uudistamisesta mm. siten, että neuvoston sihteeristöä vahvistettaisiin ja neuvoston yhteydessä voisi toimia esim. kansainvälisistä asiantuntijoista koostuva paneeli sekä parlamentaarinen seurantaryhmä.

Esityksen jälkeen puheenjohtaja Honkonen totesi, että on hyvä, että perustutkimuksen merkitystä korostetaan ja totesi, että esimerkiksi Yhdysvalloissa Suomen neljän prosentin tavoitetta arvostetaan suuresti. Käydyssä keskustelussa suunnitelmaluonnosta pidettiin hyvänä ja kannatettavana, ja todettiin, että seuraavassa vaiheessa oleellista on suunnitelman toteutus. Keskustelussa korostettiin, että TKI-järjestelmää ja sen rahoitusta tulee kehittää tasapainoisesti ja kokonaisvaltaisesti. Sekä perustutkimusta että soveltavaa tutkimusta ja yritysten T&K- ja innovaatiotoimintaa ja sen kannusteita tulee tukea ja vahvistaa. Tutkimus- ja innovaationeuvoston uudistamista koskevia linjauksia kannatettiin. Tutkimusinfrastruktuurien ja testausympäristöjen merkitystä TKI-työlle korostettiin. Kansainvälisyyden vahvistamista raportissa pidettiin hyvänä. Kansainvälisyyden osalta keskusteltiin myös mm. ulkomaisten tutkijoiden ja opiskelijoiden houkuttelusta ja työllistymisestä Suomeen. Todettiin, että maakuva työssä olisi hyvä vahvistaa TKI-politiikan näkökulmaa. T&K-rahoituslain myötä uramahdollisuudet Suomessa paranevat, ja tätä viestiä ja yleisemminkin suomalaisen TKI-politiikan voimistumista kannattaa maakuva työssä korostaa ja entistä paremmin hyödyntää. Strategisia valintojen tekemistä pidettiin hyvänä, mutta muistutettiin, että samalla pitää jättää tilaa myös uusille avauksille ja vapaalle tutkimukselle. Huomioitiin, että rahoituksen vaikuttavuutta pitää mitata, mutta on tarpeen muistaa, että vaikutusten syntyminen aikajänneet vaihtelevat eikä tule panostaa vain sellaisiin kohteisiin, joista on odotettavissa nopeita tuloksia.

Parlamentaarisen TKI-työryhmän puheenjohtaja Mäkynen totesi, että tällä hallituskaudella on TKI-politiikassa saatu muutos aikaan ja korosti, että sitoumuksesta neljän prosentin tavoitteeseen on tärkeä pitää kiinni. TKI-politiikkaa on tarpeen pitää yhä vahvemmin esillä ja on tärkeää, että työryhmän raportti näkyy sekä Suomessa että myös kansainvälisille toimijoille kun se julkistetaan.

Keskustelun päätteeksi kokouksen puheenjohtaja, ministeri Honkonen kiitti työryhmää hyvästä työstä ja toivotti onnea työn viimeistelyyn.

4. Kirjallisesti tiedoksi

Merkittiin kirjallisesti tiedoksi seuraavat asiakokonaisuudet:

- i. Kansallisen tutkimuksen, kehittämisen ja innovaatioiden tiekartan toimeenpanokatsaus
- ii. valtion tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoitusta koskevan laki
- iii. Tutkimus- ja kehittämistoiminnan uusi verokannustin
- iv. OECD maaraaportti Suomen talouspolitiikasta

5. Kokouksen päättäminen

Tiede- ja kulttuuriministeri Honkonen totesi, että tällä vaalikaudella on tehty pitkäjänteistä työtä TKI-politiikassa ja otettu iso askel eteenpäin. Seuraava hallitus on nyt keskeisessä roolissa jatkon osalta. Lisäksi hän totesi toivovansa, että esitykset tutkimus- ja innovaationeuvoston roolin vahvistamisesta etenevät. Hän kiitti hallituksen puolesta tutkimus- ja innovaationeuvoston jäseniä koko vaalikauden hyvästä työstä ja päätti kokouksen klo 12.35.

Liitteet:

Asiakohta 3, liite 1: Esittelykalvot Mäkynen

Asiakohta 3, liite 2: Luonnos T&K-rahoituksen käyttöä koskevasta monivuotisesta suunnitelmasta
<https://vnk.fi/documents/10616/146554548/T&K-rahoituksen+monivuotinen+suunnitelmaluonnos+110123.pdf/15629148-096f-7705-e163-000f64f7205f/T&K-rahoituksen+monivuotinen+suunnitelmaluonnos+110123.pdf?t=1673424408181>

Asiakohta 3, liite 3: Muistio tutkimus- ja innovaationeuvoston itsearviointista

Asiakohta 3 liite 4: Yhteenveto Parlamentaarisen työryhmän otakantaa.fi-sidosryhmäpalautteesta 2023

Asiakohta 4i, liite 5: TKI-tiekartan toimeenpanokatsaus

Asiakohta 4i, liite 6: Yhteenveto TKI-tiekartan toimeenpanosta ja seurantamittarit

Asiakohta 4ii, liite 7: Laki valtion tutkimus- ja kehittämistoiminnan rahoituksesta vuosina 2024-2030
<https://www.edilex.fi/lainsaadanto/20221092>

Asiakohta 4iii, liite 8: Laki tutkimus- ja kehittämistoiminnan menoihin perustuvista lisävähennyksistä verotuksessa 29.12.2022/1298 <https://www.edilex.fi/lainsaadanto/20221298>

Asiakohta 4iv, liite 9: OECD:n maaraportti Suomen talouspolitiikasta, 2022.
<https://www.oecd.org/economy/finland-economic-snapshot/>